

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради
школи № 289
30.08.2023 № 1



ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи № 289

Т.О.Плугова

30.08.2023

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Школи І-ІІІ ступенів №289 Дарницького району м. Києва

на 2023-2024 навчальний рік

5-6 класи

(адаптаційний цикл)

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти для 5-6х класів
3. Навчальні плани
4. Перелік навчальних програм
 - 4.1. Перелік навчальних програм адаптаційного циклу базової середньої освіти для 5-6х класів
 - 4.2. Перелік навчальних програм з корекційно-розвиткової роботи
5. Форма організації освітнього процесу
6. Опис інструментарію оцінювання
7. Освіта для дітей з особливими освітніми потребами

1. Загальні положення

Освітня програма розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 та Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН від 19 лютого 2021 р. № 235

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Освітня програма містить: навчальні плани, перелік навчальних програм; опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Основні нормативні документи, відповідно до яких здійснюється планування освітньої програми

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про загальну середню освіту»;
- Наказ МОН України «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» від 19.02.2021 № 235;
- Наказ МОН України від 07.12.2021 №1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами»;
- Наказ МОН України від 08.06.2018 №609 «Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»;
- Положення про спеціальні класи для навчання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх навчальних закладах затвердженого Наказом МОН України 09.12.2010 №1224, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29.12.2010 за №1412/18707;
- Постанова КМУ «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» від 30.09.2020 № 898;
- Постанова КМУ «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» від 23.11.2011 № 1392 (втрата чинності, відбудеться 01.09.2026);
- Постанова КМУ «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» від 15.09.2021 р. № 957 (набрання чинності з 01.01.2022);
- Наказ МОН України від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» від 25.04.2013 № 466;
- Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти затверджено Наказом МОН України 12.01.2016 №8 (у редакції наказу МОН

України від 10.07.2019 №955, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.08.2019 за №852/33823;

- Постанова КМУ «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами» від 14.02.2017р. №88 (із змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 15.11.2017р. №863, 21.02.2018р. №88, 27.02.2019р. №129, 26.02.2020р. №152);

- Указ Президента України № №286/2019 «Про стратегію національно-патріотичного виховання на 2020 – 2025 роки»

- Лист МОН «Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству» від 18.05.2018 № 1/11-5480;

- Наказ Міністерства освіти і науки України (далі - МОН України) від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517;

- Наказ МОН «Про затвердження Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти» від 11.09.2018р. № 1028/32480.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року №955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 року за №184/28314.

2. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти для 5-6х класів

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та п'ятим роком навчання.

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік		
	Навчальне навантаження	5 клас	6 клас
Мовно-літературна	на тиждень	12	12
	на рік	420	420
Математична	на тиждень	5	5
	на рік	175	175
Природнича	на тиждень	2	4
	на рік	70	140
Соціальна і здоров'язберезувальна	на тиждень	2	2
	на рік	70	70
Громадянська та історична	на тиждень	1	2
	на рік	35	70
Технологічна	на тиждень	2	2
	на рік	70	70
Інформатична	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Мистецька	на тиждень	2	2
	на рік	70	70
Фізична культура	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Усього	на тиждень	30	33
	на рік	1050	1155
Додаткові години	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Загальна кількість н.г., що фінансується з бюджету	на тиждень	31	34
	на рік	1085	1190
Гранично допустиме навантаження учнів	на тиждень	28	31
	на рік	980	1085

3. Навчальні плани

Навчальні плани містять:

- орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- рекомендований розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;

- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальні плани укладено за такими освітніми галузями (предметами):

Мовно-літературна (українська мова, українська література, англійська мова, зарубіжна література);

Математична (математика);

Природнича (інтергрований курс «Пізнаємо природу»);

Соціальна і здоров'язбережувальна (Інтергрований курс «Здоров'я, безпека та добробут», курс морального спрямування «Вчимося жити разом»);

Громадянська та історична (вступ до історії України та громадянської освіти);

Інформатична (інформатика);

Технологічна (технології);

Мистецька (музичне мистецтво, образотвоче мистецтво);

Фізична культура (фізична культура).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (резерв навчальних годин) у кожній освітній галузі може бути перерозподілена між освітніми компонентами цієї освітньої галузі або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти (незалежно від освітньої галузі). Таким чином було збільшено на 0,5 години на тиждень курсу морального спрямування «Вчимося жити разом».

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі може збільшуватися, включно до максимального показника, з урахуванням перерозподілу різниці між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин інших освітніх галузей.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані на вивчення вибірових освітніх компонентів, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь.

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік						
	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас		
		рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне
Мовно-літературна	на тиждень	11	10	13	11	10	13
	на рік	385	350	455	385	350	455
Математична	на тиждень	5	4	6	5	4	6
	на рік	175	140	210	175	140	210
Природнича	на тиждень	2	1,5	3	4	2	5

	на рік	70	52,5	105	140	70	175
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3
	на рік	52,5	35	105	52,5	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	2	2	1,5	3
	на рік	35	35	70	70	52,5	105
Технологічна	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Інформатична	на тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2
	на рік	52,5	35	70	52,5	35	70
Мистецька	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105
Усього	на тиждень	29			32		
	на рік	1015			1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	2			2		
	на рік	70			70		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31			34		
	на рік	1085			1190		
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28			31		
	на рік	980			1085		

4. Перелік навчальних програм

4.1. Перелік навчальних програм адаптаційного циклу базової середньої освіти для 5-6х класів

Освітні галузі	Предмети	Інформація про навчальну програму за якою відбувається навчання учнів		Інформація про підручник за яким відбувається навчання учнів		
		Назва модельної навчальної програми	Автор (и)	Назва підручника	Автор (и)	Рік видання
Мовно-літературна	Українська мова	Навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.	Українська мова	Глазова О. П.	2022
					Заболотний О.В.	2023

	Українська література	Навчальна програма « Українська література. 5-6 класи » для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.	Українська література	Авраменко О. М. Архипова В.	2022 2023
	Іноземна мова	Навчальна програма « Іноземна мова. 5-9 класи » для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.	Англійська мова Prepare Ukrainian edition	Джоанна Коста, Мелани Уильямс	2022 2023
	Зарубіжна література	Навчальна програма « Зарубіжна література. 5-6 класи » для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І.	Зарубіжна література	Ніколенко О.М. Мацевко-Бекерська Л.В. Рудніцька Н.П. Ковальова Л.Л. Орлова О.В. Юлдашева Л.П. Туряниця В.Г.	2022 2023
Математична	Математика	Навчальна програма « Математика. 5-6 класи » для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.	Математика	Мерзляк А.Г	2022 2023
Природничі	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Навчальна програма « Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс) » для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Коршевніюк Т.В.	Пізнаємо природу	Коршевніюк Т.В Ярошенко Г.О.	2022 2023
	Географія	Навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти.	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський	Географія	Гільберг Т., Довгань А.	2023

		Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г.			
<i>Соціальна і здоров'язбережувальна</i>	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та	Навчальна програма « Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс) » для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.	Здоров'я, безпека та добробут	Воронцова Т.В. Пономаренко В.С.	2022 2023
	Курс морального спрямування «Культура	Навчальна програма « Вчимося жити разом. 5-6 класи » для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.	Вчимося жити разом	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Василенко К.С., Лаврентьєва І.В., Андрук Н.В.	2022 2023
<i>Громадянська та історична</i>	Вступ до історії України та	Навчальна програма « Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас » для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.	Вступ до історії України та громадянської освіти	Щупак І.Я Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О.	2022
<i>Інформатична</i>	Інформатика	Навчальна програма « Інформатика. 5-6 класи » для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Морзе Н.В., Барна О.В.	Інформатика	Морзе Н.В., Барна О.В.	2022
<i>Технологічна</i>	Технології	Навчальна програма « Технології. 5-6 класи » для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.	Технології	Терещук А.І., Гащак В.М.	2022
					Ходзинська І., Горобець О.	2023
<i>Мистецька</i>	Музичне мистецтво	Навчальна програма « Мистецтво. 5-6 класи » (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти.	Масол Л. М., Просіна О. В.	Мистецтво	Людмила Масол	2022 2023

	Образотво рче	Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021		Мистецтво	Людмила Масол	2022 2023
Фізична культура	Фізична культура	Навчальна програма « Фізична культура. 5-6 класи » для закладів загальної середньої освіти. Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України №795 від 12.07.2021	Педан О.С., Коломоєць Г. А. Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І.			

4.2. Перелік навчальних програм з корекційно-розвиткової роботи

1. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для підготовчих, 1-6 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (авт. Чепурний А.В.);
2. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 7-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (авт. Чепурний А.В.);
3. Програма з корекційно-розвиткової роботи для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення «Корекція мовлення» (авт. Трофименко Л.І., Ільяна В.М., Пригода З.С., Грибань Г.В., Аркадьєва О.О.);
4. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Логоритміка» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (авт. Трофименко Л.І., Івашко О.А., Гавва Л.С., Абдул О.В.);
5. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (авт. Шеремет Б.Г., Сак Т.В., Соколова Г.Б., Маматова З.Р., Бабяк О.О., Мельниченко М.В.);
6. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (арт-корекція засобами нетрадиційних видів занять) для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (авт. Крисяк Р.Б., Чеботарьова О.В.);
7. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Програма корекційних занять з ЛФК для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (авт. Остапенко Т.В., Авраменко Ю.В., Свистун Г.М.)

5. Форма організації освітнього процесу

Здобуття базової середньої освіти у закладі відбувається за інституційною формою (наказ МОН України від 23.04.2019 №536, зареєстрований у

Міністерстві юстиції України від 22.05.2019 №547/33518 «Про затвердження Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти»), що включає в себе очне (денне) навчання, дистанційне (шляхом використання технологій дистанційного навчання) та змішане навчання – форма, яка поєднує очний і дистанційний режими.

Освітній процес організовується у безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти (наказ МОН України від 10.02.2021 №160, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.04.2021 №528/36.150) для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії у закладі створені умови для засвоєння освітньої програми за індивідуальною формою навчання.

Зарахування осіб до державних і комунальних закладів загальної середньої освіти на індивідуальну форму здобуття освіти, переведення та відрахування їх із таких закладів освіти здійснюється відповідно до пунктів 4, 5, 8, 10, 11, 12 розділу I, розділу III, пункту 1 розділу IV Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016. Особливості подання документів для зарахування (переведення) здобувачів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти визначаються розділами II, IV цього Положення.

Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів загальної середньої освіти (крім приватних і корпоративних) на індивідуальну форму здобуття освіти, переведення та відрахування їх із таких закладів освіти здійснюється відповідно до Порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів загальної середньої освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01 серпня 2018 року № 831, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2018 року за № 945/32397.

Зарахування до закладу освіти на індивідуальну форму здобуття освіти проводиться зазвичай до початку навчального року.

Індивідуальна форма здобуття освіти поділяється на: сімейну (домашню) форму, екстернат та педагогічний патронаж.

Сімейна (домашня) форма освіти. Навчатися за такою формою зможуть учні, чії батьки бажають і готові самостійно організовувати освітній процес в домашніх умовах. Разом з тим учень зарахований до закладу, який відслідковує його прогрес у навчанні. Батьки також мають написати заяву щодо навчання дитини за сімейною формою. Відповідальність за успішність навчання учня несуть батьки.

Важливо, щоб дитина не відставала від однолітків, а її знання відповідали рівню Держстандарту. Для цього учні проходять оцінювання 4 рази на навчальний рік, зокрема, складають підсумковий контроль. У випадку низької

успішності учня результатів навчання педагогічна рада може: рекомендувати батькам перевести дитину на інституційну форму.

Школа всіляко сприяє організації процесу навчання за сімейною формою. Учні отримуватимуть консультації та допомогу вчителів, формується індивідуальний навчальний план дитини, надаються підручники та рекомендації щодо подальшого навчання.

Екстернат. Для зарахування на екстернат батьки повинні подати заяву та документ, що підтверджує підставу для переведення. Серед поважних причин – неможливість відвідувати заняття у школі чи скласти річне оцінювання. Екстернат, зокрема, орієнтований на учнів, які опанували або можуть опанувати один чи декілька предметів, класів чи навіть рівнів освіти швидше своїх однолітків.

Батьки та учні, що проживають на неконтрольованій території або на території лінії зіткнення, можуть подати документи для зарахування на екстернат у електронному вигляді. Зарахування учнів, які не мають документів про попередню освіту, проходитиме після оцінювання у закладі, де він планує навчатись.

Педагогічний патронаж. Така форма передбачена для учнів, які за станом здоров'я не можуть відвідувати школу щодня, перебувають на стаціонарному лікуванні у закладах охорони здоров'я або потребують навчання біля лікарняного ліжка.

Педагогічний патронаж передбачає індивідуальний супровід вчителя для конкретного учня. Водночас велика увага приділяється самостійному опрацюванню матеріалу дитиною. За такого навчання важливим є партнерство між учнем, вчителем та батьками, адже вони мають спільно визначити інтенсивність та результативність навчання.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року.

6. Опис інструментарію оцінювання

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти **поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання)** та **підсумкове оцінювання (семестрове, річне)**. **Поточне формувальне оцінювання** здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. **Підсумкове оцінювання** здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Поточне формувальне оцінювання

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче **алгоритму діяльності вчителя під час**

організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

- *Формування об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період* (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

- *Інформування учнів про критерії оцінювання*, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

- *Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей*. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально.

Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати **інструменти з орієнтовного переліку**, наведеного у Додатку 3.

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 №496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 №762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованні оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, оцінювання навчальних досягнень учнів проводиться за такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Звертамо увагу, що під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання застосовується Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (Додаток 4). В Орієнтовній рамці оцінювання навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: **початковий, середній, достатній, високий**.

У школі здійснюється підсумкове та проміжне оцінювання результатів навчання за 12-бальною шкалою оцінювання. Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, варто у першому семестрі 5 класу підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати відповідними літерами:

- «**початковий**» – «**П**»;
- «**середній**» – «**С**»;
- «**достатній**» – «**Д**»;
- «**високий**» – «**В**».

Також слід супроводжувати його вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня, а не на помилки або невдачі.

При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в І семестрі до оцінювання за бальною шкалою в ІІ семестрі при виставленні річної оцінки необхідно орієнтуватись на оцінку за ІІ семестр.

Якщо рівень результатів навчання учня визначити неможливо (через тривалу відсутність), у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» - не атестований(а).

Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

7. Освіта для дітей з особливими освітніми потребами

З метою належної організації освітнього процесу для дітей з ООП сформовані інклюзивні та спеціальні класи.

Учням з ООП надаються корекційно-розвиткові заняття у другу половину дня.

Для учнів спеціальних класів корекційно-розвитковий складник передбачений в навчальних планах освітньої програми відповідно до психофізичних особливостей дітей.

Для дітей з ООП в інклюзивних класах корекційно-розвиткові заняття прописані у висновках інклюзивно-ресурсного центру у кількості відповідно до рівня підтримки:

II рівень – 2 години,

III рівень – 4 години,

IV рівень – 6 годин.

Корекційно-розвиткові заняття проводяться з урахуванням особливостей навчально-пізнавальної діяльності учнів. Відповідно до індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності на кожного учня з особливими освітніми потребами складається індивідуальна програма розвитку, яка забезпечує індивідуалізацію навчання, визначає конкретні навчальні стратегії та підходи.

В індивідуальній програмі розвитку зазначається загальна інформація про учня, наявний рівень знань і вмінь, динаміка розвитку, адаптація за потреби модифікація навчального матеріалу, технічні пристосування, додаткові послуги (корекційно-розвиткові заняття), визначені на підставі висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи надану інклюзивно-ресурсним центром, критерії оцінювання. Індивідуальна програма розвитку розробляється командою психолого-педагогічного супроводу із обов'язковим залученням батьків учня або його законних представників, затверджується керівником загальноосвітнього навчального закладу і підписується батьками або законними представниками та переглядається двічі на рік (у разі потреби частіше) з метою її коригування.

Години, визначені для проведення корекційно-розвиткових занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження учнів з особливими освітніми потребами.

Освітня програма в обсязі 16 (шінадцять) сторінок пронумерована, прошнурована, скріплена печаткою.

30 серпня 2023 р.

Директор

Тетяна ПЛУГОВА

М.П.

